Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 2518 6401 DA Heerlen

Aan de Minister voor Rechtsbescherming en
de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
Postbus 2518
6401 DA Heerlen
T 088 120 5000
www.igj.nl

Inlichtingen bij

Ons kenmerk
IJZ/2020-12-KR

Bijlagen
1

Datum 7 december 2020
Betreft Noodzakelijke informatie t.b.v. oordeel situatie Zeeland

Geachte heer Dekker en heer Blokhuis,

De Zeeuwse gemeenten hebben op 1 december jl. het voorgenomen besluit genomen om:

- Per 1 januari 2021 geen nieuwe jeugdbeschermingsmaatregelen toe te wijzen aan Intervence.
- In een periode van 6 à 7 maanden alle lopende maatregelen over te dragen aan drie gecertificeerde instellingen, te weten Briedis, Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering en de William Schrikker Stichting Jeugdbescherming en Jeugdreclassering.

De gemeenten zijn voornemens om op 15 december 2020 een definitief besluit te nemen. De inspecties zijn tot 1 december zijdelings geïnformeerd geweest over dit traject.

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (verder: de inspecties) zijn door het Ministerie van Justitie en Veiligheid gevraagd om hier een oordeel over te geven. Daarbij geeft u aan dat besluitvorming op 15 december afhankelijk is van het tijdig beschikbaar zijn van het oordeel van de inspecties. In deze brief benoem ik, mede namens de Inspectie Justitie en Veiligheid, mijn zorgen over dit voorgenomen besluit en benoem ik daarnaast welke informatie de inspecties nodig hebben om dit voorgenomen besluit te kunnen beoordelen.

Zorgen inspecties
Zoals u in uw brief aan de Tweede Kamer d.d. 3 december 2020 aangeeft is dit een ingrijpend besluit voor de kinderen en hun naasten, de medewerkers van Intervence en alle betrokken partijen in Zeeland. De inspecties zijn van mening dat van de betrokken gemeenten en instellingen verwacht mag worden dat aan definitieve besluitvorming een plan ten grondslag ligt waaruit o.a. blijkt wat de mogelijke positieve en negatieve effecten op de kwaliteit zijn, wat de gevolgen voor de cliënten en medewerkers zijn en hoe mogelijke negatieve effecten ondervangen worden. Dit is extra van belang aangezien het de meest kwetsbare kinderen en gezinnen in onze samenleving betreft en dat zorgvuldig handelen richting de medewerkers eraan kan bijdragen dat zij behouden blijven voor dit moeilijke werk. Zoals in eerdere rapportages van de inspecties staat, is de krappe

arbeidsmarkt binnen de jeugdhulp een risico voor het goed kunnen uitvoeren van de maatregelen. Dit is in het bijzonder in Zeeland het geval. Hier komen de zorgen voor de toch al niet rijkelijk bedeelde regio voor specialistische jeugdzorg in Zeeland bij.

Voor zover bij de inspecties bekend is er nog geen plan geschreven door de verantwoordelijke partijen en ook nog geen projectorganisatie ingericht om het voorgenomen besluit uit te voeren. De inspecties maken zich dan ook grote zorgen over het voorgenomen besluit, ook vanwege de mogelijke effecten ervan op de kwaliteit van Intervence (risico's dat personeel vertrekt of verzuim toeneemt, zorgen en onzekerheden bij cliënten) en het tempo waarin de veranderingen moeten plaatsvinden. De ervaring met andere, deels vergelijkbare trajecten zoals Juzt en Pluryn, heeft geleerd dat zelfs met een uitgewerkt plan, een periode van 9 maanden tot een jaar meer realistisch is.

Noodzakelijke informatie over voorgenomen besluit
Een uitgewerkt plan over hoe de komende maanden de kwaliteit en continuïteit van de jeugdbescherming in Zeeland gewaarborgd zal worden en de overdracht plaatsvindt, is voor de inspecties voorwaardelijk om tot een oordeel te komen. Op basis van dit plan, inclusief de beschrijving van het projectmanagement, willen de inspecties kunnen beoordelen of er voldoende waarborgen zijn voor kwaliteit en zorgcontinuïteit (op korte en langere termijn) voor huidige en toekomstige jeugdbeschermingscliënten in Zeeland. De inspecties gaan ervan uit dat de Jeugdautoriteit de (financiële) waarborgen voor zorgcontinuïteit beoordeelt voor de korte en langere termijn.
De inspecties verwachten dat de samenwerkende gemeenten in Zeeland samen met de vier betrokken gecertificeerde instellingen, een plan uitwerken en dat het plan minimaal aandacht besteedt aan de in de bijlage genoemde aspecten.

Beoordeling plan
De inspecties verwachten dat het toegestuurde plan vergezeld gaat met het standpunt en visie van de raden van toezicht en raden van bestuur van de beoogd overnemende GI's op de haalbaarheid van het plan en de wijze waarop de raden gaan zorgen en toezien op dat de uitvoering slaagt.
Na ontvangst van het plan hebben de inspecties minimaal vier volle werkdagen nodig om op een zorgvuldige wijze tot een oordeel over dit plan te komen dat is afgestemd met de Jeugdautoriteit. Mocht het plan naar de mening van de inspecties te weinig informatie bevatten om een oordeel te kunnen geven, dan onthouden de inspecties zich van een oordeel of schorten de inspecties het oordeel op. Dit laatste geeft tijd om de betrokken partijen in de gelegenheid te stellen het plan aan te vullen. Op basis van het plan zullen de inspecties de monitoring en het toezicht gaan vormgeven.
Graag verneem ik uiterlijk woensdag 9 december van de gezamenlijke Zeeuwse gemeenten wanneer de inspecties het uitgewerkte plan tegemoet kunnen zien, zodat rekening gehouden kan worden met de benodigde beoordelingstijd. In verband met de snelle beoordeling van het plan en de projectbeschrijving is het van belang dat alle communicatie minimaal naar de volgende mailadressen wordt gezonden:

- Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd:
- Inspectie Veiligheid en Justitie

Tot slot

Tot slot roepen de inspecties de ministeries van Justitie en Veiligheid en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op gesprekken te voeren over de financiële (on)houdbaarheid in een kwetsbare regio als Zeeland van jeugdbescherming, jeugdreclassering en specialistische jeugdhulp.

Vertrouwend u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, mede namens de Inspectie Justitie en Veiligheid

Korrie Louwes,
Hoofdinspecteur
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

Bijlage: Aandachtspunten t.b.v. plan

In het plan dient *minimaal* aandacht te worden besteed aan:

Clientperspectief

- Inspraak/betrokkenheid van cliënten (zowel bij het maken van het plan als bij uitvoering ervan. Denk aan inspraak voor de individuele cliënt bij de keuze voor een nieuwe GI).
- Betrokkenheid en draagvlak cliëntenraden van alle vier de GI's.
- Geen achteruitgang in reistijd en mate van bereikbaarheid van kantoren/ gespreksruimtes van de GI voor cliënt.
- Voortgang behandeling van klachten van cliënten bij Intervence.

Medewerkers perspectief

- Inspraak/betrokkenheid van medewerkers (zowel bij het maken van het plan als bij de uitvoering ervan)
- Sociaal plan voor personeel (14 medewerker Intervence langdurig ziek, staf/ondersteunende diensten?)
- Voldoende mate van draagvlak en medezeggenschap van de ondernemingsraden en medewerkers van alle betrokken GI's.
- Geen extra belasting in de vorm van bureaucratie voor medewerkers (denk aan het actieplan (ont)regel de zorg)
- Inwerken van nieuwe medewerkers bij de beoogd overnemende GI's ten aanzien van (interne)werkprocessen.

Kwaliteitszorg

- Professionalisering bij de drie GI's die de caseload van Intervence overnemen (GI's gaan met nieuwe/andere doelgroep werken) en tempo waarin zij in staat zijn zaken over te nemen.
- Verdeling tussen de GI's (hoe weten rechtbanken en gerechtshoven welke GI aangewezen moet worden, kunnen alle GI's alle taken uitvoeren zoals een (V)OTS, Voogdij, JR etc.?)
- Kwaliteit dossiers die worden overgedragen (denk aan: actueel plan, actuele risicotaxatie, recent contact met kind(eren), ouder(s) en andere belanghebbenden en warme overdracht.
- Facilitering van medewerkers opdat zij conform de geldende wet- en regelgeving, werkprocessen, richtlijnen jeugdhulp en beroepscode kunnen blijven werken

Ketenpartners & stakeholders

- Afstemming met (juridische) netwerkpartners zoals de Raad voor de Kinderbescherming, en kinderrechters (denk aan toewijzing van een GI door de kinderrechter bij het uitspreken van een nieuwe maatregel, het verlengen of wanneer de huidige GI gedwongen is te stoppen)
- Afstemming met (inhoudelijke) netwerkpartners over bereikbaarheid en aanwezigheid, (voortzetting van) samenwerkingsafspraken/ -convenanten, geldigheid beschikkingen of jeugdhulpbepalingen.
- Afstemming met het KMI

Governance en bedrijfsvoering

- Uitgewerkt draaiboek voor individuele cliëntoverdracht (wat betekent het voorgenomen besluit vanaf 1 januari 2021 voor nieuwe cliënten, wat bij verlenging van maatregel, wat bij verderstrekkende maatregel, welke GI i.g.v. crisis etc.)

- Tijdige en foutloze overdracht digitale en fysieke dossiers (dossiers moeten te allen tijde beschikbaar zijn en blijven voor inzage, crisis en ook buiten kantooruren) en zorgvuldige archivering afgesloten dossiers
- Archivering dossiers van oud-cliënten Intervence na opheffen organisatie
- Monitoring Intervence tijdens gecontroleerde afbouw op zaken als: ziekteverzuim personeel (onderscheid staf/primair proces), vertrek personeel (onderscheid staf/primair proces), jeugdigen zonder vaste JB-er etc., wachtlijsten, tijdigheid plannen van aanpak en inzet hulp voor elk kind met een maatregel).
- Gevolgen voor de plannen om de jeugdbeschermingsketen te verkorten (o.a. de pilot Vaart en Veilig).
- Gevolgen voor de door de inspecties benoemde normen uit de voortgangsrapportage 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' dd. oktober 2020.

Risicomanagement

- Scenario's voor geval één van de GI's geen verlenging van het certificaat krijgt. Inventarisatie van risico´s voor de certificering in de overname van cliënten.
- Inventarisatie van (overige) risicofactoren en maatregelen

Tijdpad

- Duidelijk tijdpad voor de afbouw en overdracht
- Go- en no go momenten
- Periodieke voortgangs- en monitoringsrapportages over de voortgang

NB: Deze lijst met aandachtspunten is niet uitputtend.